

SINIŠA MAZULOVIC

Nacrta proteza i modeli koje je Toni, po uzoru na proteze karbonskog stopala koje koštaju oko 30.000 eura, izradio sa svojim suradnicima od čelika i za samo 400 kuna

Pomoć i savjet

Snalazim se sam, dosad mi nitko nije financijski pomogao, iako bih volio neki popust u sportskom dućanu, trenerski savjet... I zračnica za bicikl dobro bi došla

Srušit ću sve prepreke na svom putu do Tokija

JEDAN OD NAS Inspirativna priča Tonija Bošnjakovića, mladića koji upornošću ruši sve barijere

ZLATKO KARLO

Toni Bošnjaković ima 32 godine i po svemu je jedan od nas. Dipl. ing. grafičkog dizajna honorarno radi u tehničkoj redakciji Sportskih novosti, zanimaju ga sasvim obične stvari - izlasci, druženja, posao, biciklizam...

Da, biciklizam. Hm, tu je već malo drukčiji, ne stoga što dečki u njegovim godinama vjetar u kosi traže kroz otvoren prozor automobila i lakat izbačen vani, a ne na sjedalu bicikla, već zato što Toni nema obje potkoljenice. Šokirani? Da poznajete Tonija, ništa vam ne bi bilo čudno, on je doista po svemu jedan od nas.

Nije ga bilo lako natjerati da ispriča svoju životnu priču, pogotovo da mu se navodi ime i prezime jer "ima vremena za to", kaže, "ako nešto napravim u životu, ako donesem ozbiljne rezultate s ozbiljnih natjecanja".

Kobni vlak u Austriji

Toni može biti inspiracija mnogima. Govori brzo, nešto poput Sandre Perković, misao mu je brza od jezika pa morate biti koncentrirani kad razgovarate s njim.

- U Austriji, u Villachu 17. travnja 2014. pao sam pod vlak koji mi je smrvio obje potkoljenice. Nisam osjećao ništa, nikakvu bol, samo sam se trudio ne gledati u rane iz kojih je šikljala krv da poslije nemam noćne more. Bio sam devet dana u bolnici gdje su mi amputirali potkoljenice i za to vrijeme samo molio Boga jedno - da opet mogu voziti bicikl. Koljena su, srećom, ostala zdrava.

Bicikl kao motiv nekako sugerira da je Toni prije nesreće bio profesionalac na dva kotača, no, on je bio samo zaljubljen u planinarenje i brdske bicikle i nekoliko puta godišnje se odvažio s ekipom biciklom otići na Velebit

SINIŠA MAZULOVIC

Fotografija je nastala za potrebe knjige *Stumps and cranks* o paraolimpijskom biciklizmu, izdane povodom POI u Rijju

ili u Gorski kotar.

- Nakon izlaska iz bolnice bio sam 5-6 tjedana u kolicima, to je za okolinu bilo najtraumatičnije vrijeme. Mama me gleda u kolicima i plače, a ja joj govorim "idi plakati u WC ako baš moraš jer te ne mogu gledati takvu". Proteze sam dobio 5. lipnja 2014. da bih tjedan dana kasnije, u dnevnu bolnicu u Božidarevićevoj stigao - na biciklu. Nisu mi vjerovali. Nisam ni ja, ali 14 km/h u vožnji punom snagom za mene je bio poražavajući podatak. No, vjerovao sam da s vremenom mogu biti bolji i tu se rodila ideja o nastupu na paraolimpijskim natjecanjima i kao konačni cilj - na paraolimpijskim igrama.

Toni se sjajno i brzo oporavio,

toliko dobro da mu nije trebala nikakva psihološka pomoć. Točnije, on je tu pomoć pružao bližnjima.

60 m za 10 sekundi

- Morao sam tih dana smirivati mamu i tadašnju djevojku, koje su mi bile najveći oslonac dok sam bio u kolicima. Zapravo, shvatio sam to kao novi početak jer da mi se to nije dogodilo, ne bih se okrenuo sportu, tek tada sam shvatio koliko je jako ljudsko tijelo i da može puno više nego što se čovjeku čini.

Dok nam to govori, Toni nonšalantno skida proteze i specijalne čarape s koljena, pokazuje protezu i batrljke.

- Kontaktirao sam izbornika

paraolimpijske bicklističke reprezentacije Tomislava Zadruga koji me uputio što i kako dalje. U početku mi je forma rapidno rasla, vozio sam po Jadranskoj magistrali od Splita do Makarske, redovito vozio Sljemenski cener, za koji mi je trebalo 38 minuta, uspeo sam se i na Biokovo, na Sv. Juru, 30-ak km za 2:45. Život mi se vratio u potpuno normalu.

Bicikl kao jedini lijek

Još smo uvijek u 2014. godini, zar ne?

- Da. Do kraja godine skupio sam za pravi ali polovni cestovni bicikl, otprilike 1.500 eura i zaljubio se u njega. Znao sam, ljubav na prvi pogled, igračka iz djetinjstva koju nikada nisam imao. I tako sam vrijedno i marljivo trenirao imajući za cilj nastup na paraolimpijskim igrama.

Nemirna duha, negdje na jesen 2015. inficirao se atletikom, koja ga do tada nije zanimala.

- Otišao sam kod Branka Omazića, vrijednog direktora AKOSI Agrama i tvorca mnogih paraolimpijskih čuda i odličja, koji me savjetovao da zbog prevelike konkurencije ostavim bicikl i okrenem se, uz njegovu pomoć, atletici. Obecao mi je pronaći trenera i preko svojih veza nabaviti trkaće proteze, od kojih najjeftiniji model košta oko 100.000 kuna. Motiv mi je bila spoznaja da ako istrčim normu za POI, 11 sekundi na 100 metara, idem u Rio.

Do tada je vozio uzbrdo, sada se

priča okrenula.

- Odmah sam zavolio atletiku, dobio sam trenera i krenuo s trčanjem i vježbanjem u teretani na Hitrec-Kacianu kod AK Dinamo Zrinjevac. Vodili su me i na miting u Bratislavu, gdje sam hodajućim protezama 60 metara istrčao za 10 sekundi. Nije baš uobičajeno, ali nisam imao trkaće. Srećom, garancija za hodajuće je 2 godine jer sam ih već troje "sredio". A koštaju, usput, 12.000 kuna. Na posljertku mi je Omazić priznao da nije uspio skupiti sredstva za trkaće proteze.

I tu je bio kraj atletici?

- Ne još. Potražio sam pomoć kod poznanika i nakon nekoliko mjeseci istraživanja u suradnji s protetičarom Davorom Čižmešijom iz Otto Bocka Adria, prof. Krešimirom Grilecom s Katedre za materijale FSB-a i Sinišom Ivankovićem iz Specijalne opreme Lučko, prema modelu najbolje trkaće proteze karbonskog stopala, koja košta oko 30.000 eura, napravili smo čeličnu protezu, od originalne težu samo kilograma za - 400

kuna. Doduše, do tada sam na različite protipove potrošio oko 1.000 eura. Priča sa sretnim završetkom?

- Ne baš. Trener koji mi je do dijeljen potpuno me zanemaruje, a kada sam se potužio Omaziću, ostajem i bez teretane. Ni danas ne znam razlog tome. Možda nije htio raditi besplatno, no uz silne troškove koje sam imao oko proteze i honorarom od 3.300 kuna, nisam si mogao priuštiti luksuz trenera. U nekim neformalnim razgovorima čuo sam i priče kako nemam nikakve šanse za Rio jer

Vozio je od Splita do Makarske po Jadranskoj magistrali, do vrha Sljemena, a uspeo se i na Biokovo, na Sv. Juru, 30-ak km za 2:45... Sve to s protezama

su navodno sva mjesta popunjena i dirigitirana raznim lobijima. Smučilo mi se od spoznaje da bi tako nešto moglo biti istina.

No, ni to ga nije shrvalo, tek ponukalo da se vrati prvoj ljubavi.

- Jedini je lijek bio ponovo sjesti na bicikl. I onda šok. Shvatio sam da sam u pola godine izgubio 30-40% stare forme. Trebala su mi tri mjeseca da je vratim, dakle, atletika me unazadila gotovo 9 mjeseci.

Honorarac sa 2-3 posla

Čovjek bi sad, naravno, očekivao riječi poput "zbogom, atletiko, nikad više", ali ne i od Tonija.

- Moja ambicija, ne i imperativ, atletsko je zlato u Tokiju, u kojoj god disciplini budem potentan za medalju, 100 m, 200 m, 400 m, skoku u dalj... Volio bih se probati i u skoku u vis ako se nađe netko tko bi bio voljan me stručno uputiti. Ako to ne uspijem, onda biciklizam, gdje mislim trajati dugo, barem tri paraolimpijska ciklusa, Joseph Berenyi iz moje kategorije na POI u Londonu uzeo je tri medalje sa 44 godine i srebrno u Rijju sa 48. Mene, bez lažne skromnosti, zanimaju samo zlata, ništa drugo neću smatrati nekim posebnim uspjehom. Snalazim se sam, do sada mi nitko nije financijski pomogao, iako bih volio da se nađe netko s nekim popustom u sportskom dućanu, trenerskim savjetom, na bilo koji način. I zračnica za bicikl dobro bi došla... Odbijam uhljebnički državni posao, na koji kao invalid imam pravo, i povlastice koje on donosi, nego radim na 2-3 honorarna posla kako bih slobodno vrijeme mogao bolje iskoristiti za trening.

Novi početak

Shvatio sam nesreću kao novi početak jer da se to nije dogodilo, ne bih se okrenuo sportu, tek tada sam uvidio koliko je ljudsko tijelo jako